



Türkiye'nin ihracat görünümünü iyileşiyor

■ Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Eylül 2024 sonuçları açıklandı. Buna göre, 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, eylülde 50,5 oldu. Böylece, mevcut güçlenme eğilimi dokuz aya ulaşırken, ihracat pazarlarındaki talep koşullarında aylık bazda ılımlı bir iyileşme gözlemlendi.

İhracat ikliminde zayıf iyileşme sinyali

■ **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, eylül ayı sonuçlarını açıkladı. Buna göre endeks geçen ay 50,5 olarak gerçekleşerek ihracat pazarlarındaki talep koşullarında aylık bazda ılımlı iyileşmeye işaret etti. İhracat pazarlarında talep koşullarının 2024 başından bu yana kesintisiz olarak gösterdiği güçlenme eğilimi, eylül ayında da devam etmiş oldu. Buna karşın endeks ağustostaki 51,3'lük seviyesine kıyasla gerileyerek söz konusu iyileşme sürecinin en düşük değerini aldı. **ISO Türkiye** İhracat İklim Endeksi raporuna göre, bazı önemli ihracat pazarlarında büyüme yavaşlarken, bazılarında da ekonomik aktivitenin daralması, ihracat iklimindeki iyileşmenin ilgili dönemdeki en zayıf düzeyde gerçekleşmesine neden oldu. Raporu dair açıklamada şu ifadelere yer verildi: "**Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, Eylül'de

50,5 olarak gerçekleşti ve ihracat pazarlarındaki talep koşullarında aylık bazda ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Böylece mevcut güçlenme eğilimi dokuz aya ulaşmış oldu. Öte yandan, endeks Ağustos'taki 51,3'lük seviyesine kıyasla gerileyerek söz konusu iyileşme sürecinin en düşük değerini aldı. Eylül ayında, Türk imalatçıların en büyük 10 ihracat pazarı içerisinde en hızlı büyüme Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) görüldü. Bu ülkede büyüme belirgin olmakla beraber son üç yılın en düşük hızında ölçüldü. Birleşik Krallık ve ABD'de de üretim artışı güçlü olmasına rağmen, bir önceki aya kıyasla ivme kaybetti. İspanya'da ise Eylül ayında büyüme hızlandı ve üretimdeki güçlü artış Mayıs'tan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Türk imalat sektörünün en büyük on ihracat pazarından altısında ekonomik aktivite yılın üçüncü çeyreğini daralma ile kapattı. Söz konusu ekonomiler, toplam ihracat pazarının dörtte birinden fazlasını oluşturuyor. Almanya'da ekonomik aktivite üst üste dördüncü ay gerileme kaydetti. Söz konusu gerileme güçlü düzeyde ve son altı ayın en yüksek hızında gerçekleşti. Benzer şekilde, Romanya da eylül ayında daha hızlı bir küçülme sergilerken, Hollanda'da ise daralma hafifledi." – **EKONOMİ SERVİSİ**



Eylül 2024 sonuçları açıklandı

İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi 50,5



Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Eylül 2024 sonuçları açıklandı.

Buna göre, 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, eylülde 50,5 oldu. Böylece, mevcut güçlenme eğilimi dokuz aya ulaşırken, ihracat pazarlarındaki talep koşullarında aylık bazda ılımlı bir iyileşme gözlemlendi. Diğer taraftan, endeks ağustostaki 51,3'lük seviyesine kıyasla gerileyerek söz konusu iyileşme sürecinin en düşük değerini aldı.

Türk imalatçılarının en büyük 10 ihracat pazarı içerisinde en hızlı büyüme, eylül ayında Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) görüldü. Birleşik Krallık ve ABD'de üretim artışı güçlü olmasına karşın, bir önceki aya kıyasla zayıfladı. İspanya'da ise eylül ayında büyüme hızlandı ve üretimdeki güçlü artış mayıstan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Türk imalat **sanayi** sektörünün en büyük 10 ihracat pazarından 6'sında ekonomik aktivite yılın üçüncü çeyreğini daralma ile kapatırken, Almanya'da ekonomik aktivite üst üste dördüncü ay gerileme kaydetti. Romanya eylül ayında daha hızlı bir küçülme sergilerken, Hollanda'da daralma hafifledi.

S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Eylül ayında Türk imalatçıların başlıca ihracat pazarlarında karmaşık bir tablo ortaya çıktı. Bazı ülkelerde gerçekleşen büyüme sayesinde genel talep koşullarında ılımlı iyileşme eğilimi devam etse de en büyük 10 ihracat pazarından 6'sı yılın üçüncü çeyreğini üretim daralması ile kapattı. Dolayısıyla, imalat sektörü adına yılın son çeyreğinde küresel ekonomik büyümenin yeniden canlanmasını umduğumuz bir dönüm noktasındayız" dedi



EYLÜL DEĞERİ 50,5

İhracat iklimi ılımlı seyretti

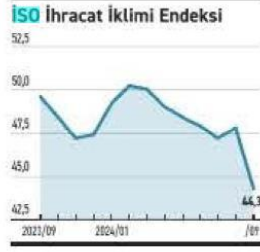
İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, eylülde bir önceki aya göre 0,8 puan düşüş kaydetmekle birlikte 50,5'le iyileşmeyi ifade eden 50 eşik değer üzerinde kaldı. Endeks, eşik değer üzerindeki seviyesini 9'uncu aya taşıırken, eylül ayı verisi en zayıf iyileşmeye işaret etti. 10 büyük ihracat pazarı içinde en hızlı büyüme BAE'de görüldü. Büyük pazarların 6'sında ekonomik aktivite, üçüncü çeyreği daralmayla kapattı. /04



50,5 Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Eylül 2024 sonuçları açıklandı. 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi eylülde 50,5 olarak gerçekleşti. Endeks ağustosta 51,3 seviyesinde ölçülmüştü. Türk imalatçıların en büyük 10 ihracat pazarı içerisinde en hızlı büyüme, eylül ayında Birleşik Arap

Emirlikleri'nde (BAE) görüldü. Birleşik Krallık ve ABD'de üretim artışı güçlü olmasına karşın, bir önceki aya kıyasla zayıfladı. İspanya'da ise eylül ayında büyüme hızlandı ve üretimdeki güçlü artış mayıstan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

Türk imalat **sanayi** sektörünün en büyük 10 ihracat pazarından 6'sında ekonomik aktivite yılın üçüncü çeyreğini daralma ile kapatırken, Almanya'da ekonomik aktivite üst üste dördüncü ay gerileme kaydetti. Romanya eylül ayında daha hızlı bir küçülme sergilerken, Hollanda'da



daralma hafifledi.

Fransa, İtalya ve Rusya'da ekonomik aktivite yeniden düşüşe geçti. Fransa ve İtalya'daki daralma, ağustosta görülen kısa süreli iyileşmenin ardından geldi. Rusya'da ise ekonomik aktivite, hazirandan bu yana ilk kez geriledi ve bu

düşüş Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

Eylül ayında, en hızlı büyüyen ülke aynı zamanda son üç ayın en güçlü performansını sergileyen Suudi Arabistan oldu. Hindistan, Singapur ve Uganda'da da hızlı üretim artışları kaydedilirken, büyüme skalasının diğer ucunda, üretimin keskin bir şekilde daralmaya devam ettiği Myanmar yer aldı.

"Küresel ekonominin canlanmasını umuyoruz"
İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi hakkında değerlendirmeler yapan

S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti: "Eylül ayında Türk imalatçıların başlıca ihracat pazarlarında karmaşık bir tablo ortaya çıktı. Bazı ülkelerde gerçekleşen büyüme sayesinde genel talep koşullarında ılımlı iyileşme eğilimi devam etse de en büyük 10 ihracat pazarından 6'sı yılın üçüncü çeyreğini üretim daralması ile kapattı. Dolayısıyla, imalat sektörü adına yılın son çeyreğinde küresel ekonomik büyümenin yeniden canlanmasını umduğumuz bir dönüm noktasındayız."



Tarım Hülasalar

Mine
ATAMAN

mine.ataman@dunya.com

Tasarruf edelim derken Türk tarımının güçlü kasları erimesin

Istanbul Sanayi Odası Satın Alma Yöneticileri Endeksi Eylül 2024 dönemi sonuçlarına göre son dört yılın en düşük siparişi alındı. Mayıs 2020'den bu yana en yüksek üretim ve istihdam daralması yaşanırken, girdi ve nihai ürün stokları, satın almalar da azalıyor. Traktör gibi pek çok üründe üretim düşerken, yüzlerce tedarikçi atıl kapasite çalışıyor. Personel çıkarmaları başladi, AR-GE'ler rafa. İlme ilmek örülen pazarlarda kan kaybediyoruz.

Bu müessesede tasarruf var "düşünmüyoruz"

Kurumlarda rutin işler devam ederken iş geliştirme, yeni projeler yavaşlıyor. Pek çok yerde, üstü kapalı "burada tasarruf var, çay da yok, çorba da" algısı var. "Masalar/bilgisayarlar/beyinler" temsada düşünürken masalar tan gas, istihdamda daralma yok. Projeler tasarruf engeline takılırken "muasır medeniyet gapesi" nasıl ve kimler tarafından gerçekleştirilecek. Kapasite fazlası, tasarruftaki beyinler ne yapacak. Özel sektör hemen çıkarıyor. "Aynı işi daha az maliyetle yapma, acil olanları ertele" hedefiyle bağlatılan tasarruf tedbirleri birçok yerde düşününce, gelişime tasarruf şekline evrilmiş durumda. Gelişmekte olan ülkemizin bilimi, inovasyonu tasarruf tedbirlerine takılıp dünyanın geleceğinden kopsak, güçlü kaslarımızı kaybedersek mazallah.

Güvenilir Tarım Bakanlığı, güvenilir gıda

Gıda denetimlerinin sonuçları artık süreç tamamlanır tamamlanmaz açıklanacak. Geçtiğimiz hafta Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından basınla paylaşılan "Güvenilir Gıda Yeni Dönem" sonrasında, uzun zaman sonra ilk defa listelerde "acı geçen firmaların bazılarının "mahcup olduğunu, aslında o öyle değildi" türünden açıklamalarıyla toplumdaki hala daha ticari ahlak olduğunu gördük.

Yüzü kızaran ticaret

Birkaç marka basın açıklaması yayınlayarak listede olma sebeplerini açıklamaya çalıştılar, az da olsa yüzleri kızardı. Ahilikteki "pabucun dama atıldı" hikâyesini bilenler bilir. Son yıllarda güvenilir gıda üretiminin sorumluluğu bakanlığa yükleniyor, hırsızın suçunu ekonomik şartlar nedeniyle normalleştiriliyor, aman dikkat. TESK Başkanı Bendevi Poladöken de, OECD raporuna göre Türkiye Çin'den sonra en çok sahte ürün ele geçirilen ikinci ülke" diyerek ticari ahlaksızlığa dikkat çekiyor.

Rekabete yenik düşen ticaret

"Taklit/taşı/hiçli" gıdalara ilişkin listelerin ortak noktası; fiyatı görece yüksek olması nedeniyle hileli şekilde ucuz mal ederek piyasaya düşük fiyattan sürülen "et ve süt türlerini, un mamulleri." Son yıllarda türeyen ne idiği belirsiz zincir gıda markalarına ilişkin "ucuz etin yahnisi yavan olur" atasözünü hatırlatmak isterim.

En iyi denetçi tüketicidir

Tarım ve Orman Bakanlığı'nun son yıllarda yaptığı projelerde "bilimi, planlamayı, katılımı" merkeze koyması/ şaibeye neden olabilecek lobilere/ticarete uzak durması sayesinde denetimlerle ilgili tartışmalar ortadan kalktı. Yumaklı; "en iyi denetçi tüketicinin kendisidir" diyerek adil ve adaletli bir gıda sistemi için düzenleyici rolündeki Bakanlık kadar tüketicinin de sorumluluk olması gerektiğinin altını çiziyor.

Dijital çobanlar

ABD Tarım Bakanlığı Kentucky Üniversitesine donula kayvan gödülməsi teknolojisine 950 bin dolar hibe verdi. Dronlar hayvan hareketleri ve ularına göre çalışıyor. Anadolu mezarları dron çobanlarla kınalı kuzulara yarenlik yaparak inşallah çoban sorununu çözecek. Daha önce de Halter firması akıllı dijital yular ile sürüyü takip ediyordu.

Yapay zekâ çok su tüketiyor

Yapay zekâ hararet yaptı. Apple, Meta gibi şirketlerden gelen resmi olmayan verilere göre; bir AI programının 100 kelimelik bir aşk mektubu yazması için gereken enerji bir iPhone'u şarj edebilir. Veri merkezinin soğutulması için de 10 litreye kullanılıyor. Soğutma için kullanılan su, yerli toplulukların su hakkı ticarına başlı yapıyor. ABD'de veri merkezlerinin su tüketimi toplam su kaynaklarının yaklaşık yüzde 3'ü. Elektrik Enerji Araştırma Enstitüsü'ne göre 2030'a kadar yapay zekâmın enerji ve su ihtiyacı yüzde 8 olacak. Elon Musk'un Memphis'te yapay zekâ için inşa ettiği devasa sunucunun soğutulması için gereken su tartışma konusu.

Velhasıl; tarımda gıdada güzel haberler, güzel niyetlerin yanında daralan pazarlar, yorulan endüstriler, zor durumda çalışanlar var. Ülkem ekonomisi tasarrufla form kazanıp yağlardan verelim derken, güçlü kaslarını eritme bari.



Talep arttı ihracattaki iyileşme 9. aya ulaştı

Türkiye'nin ihracat iklimi, eylül ayında yüzde 50,5 ile eşik değer üzerinde seyretti. Böylece ihracatta güçlenme eğilimi dokuzuncu aya ulaşırken, ihracat pazarlarındaki talep koşullarında iyileşme gözlemlendi.

Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi eylülde eşik değer üzerinde gerçekleşti. Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Eylül 2024 sonuçları açıklandı.

Buna göre, 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, eylülde 50,5 oldu. Böylece, mevcut güçlenme eğilimi dokuz aya ulaşırken, ihracat pazarlarındaki talep koşullarında

aylık bazda ılımlı bir iyileşme gözlemlendi.

Diğer taraftan, endeks ağustostaki 51,3'lük seviyesine kıyasla gerileyerek söz konusu iyileşme sürecinin en düşük değerini aldı.

6 büyük pazarda gerileme yaşandı

Türk imalatçıların en büyük 10 ihracat pazarı içerisinde en hızlı büyüme, eylül ayında Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) görüldü. Birleşik Krallık ve ABD'de üretim artışı güçlü olmasına karşın, bir önceki aya kıyasla zayıfladı. İspanya'da ise eylül ayında büyüme hızlandı ve

üretimdeki güçlü artış mayıstan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

Türk imalat sanayi sektörünün en büyük 10 ihracat pazarından 6'sında ekonomik aktivite yılın üçüncü çeyreğini daralma ile kapatırken, Almanya'da ekonomik aktivite üst üste dördüncü ay gerileme kaydetti. Romanya eylül ayında daha hızlı bir küçülme sergilerken, Hollanda'da daralma hafifledi.

Fransa, İtalya ve Rusya'da ekonomik aktivite yeniden düşüşe geçti. Fransa ve İtalya'daki daralma, ağustosta görülen kısa süreli iyileşmenin ardından geldi. Rusya'da ise ekonomik aktivite,

hazirandan bu yana ilk kez geriledi ve bu düşüş Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

Eylül ayında, en hızlı büyüyen ülke aynı zamanda son üç ayın en güçlü performansını sergileyen Suudi Arabistan oldu. Hindistan, Singapur ve Uganda'da da hızlı üretim artışları kaydedilirken, büyüme skalasının diğer ucunda, üretimin keskin bir şekilde daralmaya devam ettiği Myanmar yer aldı.

Son çeyrekte büyümenin yeniden canlanması bekleniyor
Açıklamada, İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi hakkında

değerlendirmeleri yer alan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti:

"Eylül ayında Türk imalatçıların başlıca ihracat pazarlarında karmaşık bir tablo ortaya çıktı. Bazı ülkelerde gerçekleşen büyüme sayesinde genel talep koşullarında ılımlı iyileşme eğilimi devam etse de en büyük 10 ihracat pazarından 6'sı yılın üçüncü çeyreğini üretim daralması ile kapattı. Dolayısıyla, imalat sektörü adına yılın son çeyreğinde küresel ekonomik büyümenin yeniden canlanmasını umduğumuz bir dönüm noktasındayız."





İşten atılanların İŞKUR'a yaptığı ödenek başvuruları 8 ayda 1 milyonu geçti İşsizlik 'istikrarlı' artıyor

Türkiye İş Kurumu'nun eylül verilerine göre başvuru sonucu işsizlik maaşına ulaşabilen emekçi sayısı sadece 514 bin 161. Başvuranların yüzde 22'sini ise 25-29 yaş grubu oluşturuyor.

Enflasyonla mücadele politikaları kapsamında sürdürülen sıkı para politikalarının ekonomide başlattığı yavaşlama, verilere yansımaya başladı. Türkiye'nin en önemli ve kronik sorunlarından olan işsizlik, ekonomik kriz ortamında artık daha da can yakıcı hale geldi. İstihdam piyasasına ilişkin her yeni veri bunu çarpıcı şekilde ortaya koyuyor.

Türkiye İş Kurumu'nun (İŞKUR), Eylül 2024 ile ilgili dün yayımladığı aylık bültenine göre yılın ilk sekiz ayında işsizlik ödeneği almak için bu kuruma başvuran emekçi sayısı 1 milyon 62 bin 404 kişiye ulaştı. Bu kişilerin ise sadece 514 bin 161'i bu ödenekten yararlanabildi.

Başvuranların sayısı ilk yedi ayda 931 bin 534 kişiydi.

Böylece yılın ilk sekiz ayında işten çıkarılan emekçi sayısı 1 milyon kişiyi aştı. Ancak işsizlik ödeneğine hak kazanmak için gereken şartların ağır olduğuna dönük işçi sendikalarının eleştirileri anımsandığında işten atılan kişi sayısının "en az" şeklinde kabul edilmesi daha doğru olur. Sadece ağustos ayında ise en az 130 bin 870 emekçi işten atılırken bunların 64 bin 425'i ödenek alabildi.

Genç işsizlik büyüyor

Yine verilere göre ödenek için başvuran kişilerin 651 bin 524'ünü erkekler, 410 bin 880'ini kadınlar oluşturuyor. Ayrıca başvuranlara yaş grubu olarak bakıldığında ilk sırada yüzde 22.2 payla "25-29" yaş yer alıyor. Bunu yüzde 18.9 ile "30-34", yüzde 16.9 ile "35-39", yüzde 14.7 ile "40-44" ve yüzde 12.2 ile "20-24" yaş grupları izliyor.

Öte yandan Eylül 2024 sonu itibarıyla İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı, geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 10.4 azalarak 2 milyon 293 bin kişiye yaklaştı. İşverenlerin eleman talebini gösteren "açık iş" sayısı ise eylülde geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 9 azalarak 215 bin 986 adette kaldı. "İşe yerleştirme" ise yüzde 20 artarak 134 bin 70 kişi oldu. ● Ekonomi Servisi



YÜZDE 26.5
Geniş tanımlı işsizlik oranı

10.7 MİLYON
Geniş tanımlı işsiz sayısı

DOKUZ AYIN EN KÖTÜSÜ

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, eylülde 50.5 oldu. Ocak 2024'ten bu yanaki en kötü performans oldu. Endeks, Ocak 2024'te 50.6 seviyesindeyken ağustosta 51.3 seviyelerindeydi. Türk imalat **sanayi** sektörünün en büyük 10 ihracat pazarından altısında ekonomik aktivite yılın üçüncü çeyreğini daralma ile kapattı. Söz konusu ekonomiler, toplam ihracat pazarının dörtte birinden fazlasını oluşturuyor.

'TÜRKİYE İHRACAT İKLİMİ ENDEKSİ' EYLÜLDE 50,5 OLDU

Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi eylülde 50,5 olarak gerçekleşti.



İSTANBUL - Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Eylül 2024 sonuçları açıklandı.

Buna göre, 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, eylülde 50,5 oldu. Böylece, mevcut güçlenme eğilimi dokuz aya ulaşırken, ihracat pazarlarındaki talep koşullarında aylık bazda ılımlı bir iyileşme gözlemlendi.

Diğer taraftan, endeks ağustos-taki 51,3'lük seviyesine kıyasla gerileyerek söz konusu iyileşme sürecinin en düşük değerini aldı.

Türk imalatçıların en büyük 10 ihracat pazarı içerisinde en hızlı büyüme, eylül ayında Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) görüldü. Birleşik Krallık ve ABD'de üretim artışı güçlü olmasına karşın, bir önceki aya kıyasla zayıfladı. İspanya'da ise eylül ayında büyüme hızlandı ve üretimdeki güçlü artış mayıstan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

Türk imalat **sanayi** sektörünün en büyük 10 ihracat pazarından 6'sında ekonomik aktivite yılın üçüncü çeyreğini daralma ile kapatırken, Almanya'da ekonomik aktivite üst üste dördüncü ay gerileme kaydetti. Romanya eylül ayında daha hızlı bir küçülme sergilerken, Hollanda'da daralma hafifledi.

EN HIZLI BÜYÜYEN ÜLKE SUUDİ ARABİSTAN

Fransa, İtalya ve Rusya'da ekonomik aktivite yeniden düşüşe geçti. Fransa ve İtalya'daki daralma, ağustosta görülen kısa süreli iyileşmenin ardından geldi. Rusya'da ise ekonomik aktivite, hazirandan bu yana ilk kez geriledi ve bu düşüş Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

Eylül ayında, en hızlı büyüyen ülke aynı zamanda son üç ayın en güçlü performansını sergileyen Suudi Arabistan oldu. Hindistan, Singapur ve Uganda'da da hızlı üretim artışları kaydedilirken, büyüme skalasının diğer ucunda, üretimin keskin bir şekilde daralmaya devam ettiği Myanmar yer aldı.

Açıklamada, **İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi** hakkında değerlendirmeleri yer alan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti:

"Eylül ayında Türk imalatçıların başlıca ihracat pazarlarında karmaşık bir tablo ortaya çıktı. Bazı ülkelerde gerçekleşen büyüme sayesinde genel talep koşullarında ılımlı iyileşme eğilimi devam etse de en büyük 10 ihracat pazarından 6'sı yılın üçüncü çeyreğini üretim daralması ile kapattı. Dolayısıyla, imalat sektörü adına yılın son çeyreğinde küresel ekonomik büyümenin yeniden canlanmasını umduğumuz bir dönüm noktasındayız." (AA)



EYLÜL AYINDA TÜRKİYE İMALAT PMI'DA SERT DÜŞÜŞ



Istanbul Sanayi Odası'nın (İSO) Türkiye Sektörel PMI raporuna göre Ağustos ayında 47,8 olan manşet PMI, Eylül ayında 44,3'e düşerek sektörde belirgin bir yavaşlama sinyali verdi. Bu, Mayıs 2020'den bu yana en belirgin düşüş olarak kaydedildi ve faaliyet koşullarındaki bozulma altıncı aya ulaştı. Yeni siparişlerdeki zayıflama, üretim sürecinin de altıncı kez yavaşlamasına neden oldu ve bu daralma, Mayıs 2020'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.



Istanbul Sanayi Odası'nın (İSO) Türkiye Sektörel PMI raporuna göre, Eylül ayında takip edilen on sektörde de yeni siparişler üst üste üçüncü ay yavaşladı. Giyim ve deri ürünlerinde en belirgin ivme kaybı yaşanırken, gıda ürünlerinde en hafif düşüş gözlemlendi. Girdi maliyetleri, tüm sektörlerde belirgin bir artış gösterdi; en yüksek artış kimyasal, plastik ve kauçuk ürünlerinde, en zayıf artış ise ana metallerde gerçekleşti.

İstihdamda da ciddi bir gerileme yaşandı. Eylül ayında, takip edilen on sektörde de istihdam daraldı. Bu durum, Nisan 2020'den bu yana en belirgin düşüş olarak kaydedilirken en fazla azalma tekstil sektöründe görüldü. Talepteki zayıflık, yeni siparişlerde son dört buçuk yılın en sert düşüşüne yol açarken,

yeni ihracat siparişlerindeki durgunluk dış talepteki zayıflığı da ortaya koydu.

Teslimat süreleri son 9 ayda ilk kez kısaldı

Girdi ve nihai ürün stoklarında azalma devam ederken, talepteki zayıflık tedarik zincirleri üzerindeki baskıyı hafifletti. Teslimat süreleri son 9 ayda ilk kez kısaldı. Türk Lirası'ndaki zayıflık ve hammadde fiyatlarındaki artış, Eylül ayında girdi maliyetlerinin yükselmesine yol açtı. Enflasyon, son üç ayın en düşük seviyesine gerilese de belirgin seviyelerde kalmaya devam etti.

S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, PMI verilerinin sektördeki yavaşlamanın derinleştiğine işaret ettiğini belirtti. Birçok firmanın talepteki zayıflık nedeniyle üretim, istihdam ve satın alma faaliyetlerini azalttığını vurguladı.

Eylül ayında yeni siparişlerdeki zayıflık ve üretim gereksinimlerindeki azalma, imalatçıların istihdamda kesintilere gitmesine neden oldu. Fiyatlar genel olarak artış eğiliminde olsa da, girdi talebindeki durgunluk sektörlerdeki tedarik zincirlerini iyileştirdi. Dış talepte ise gıda ürünleri başta olmak üzere bazı sektörlerde artış yaşandı.

Eylül 2024 PMI verileri, Türkiye imalat sektöründe yaşanan derin bir yavaşlamayı ve talep zayıflığını ortaya koyuyor.



ISO 500'DE ENERJİNİN YILDIZLARI

Enerji verimliliği ve sürdürülebilirlik alanında liderlik eden ISO 500 sıralaması, 2022 ve 2023'te sektöre yön veren panel üreticilerini taçlandırıyor. Bu yılın yıldızları, yenilikçi çözümler geliştirme konusundaki kararlılıklarıyla öne çıkarken, yüksek kalite standartları ve çevre dostu yaklaşımlarıyla da dikkat çekiyor. Sektördeki rekabetin artmasıyla birlikte, bu üreticiler, yalnızca kendi başarılarını değil, aynı zamanda toplumun ve çevrenin ihtiyaçlarını da gözeterek büyümeyi hedefliyor. Enerji verimliliğini artırma, karbon ayak izini azaltma ve sürdürülebilir üretim süreçleri geliştirme konusunda sergiledikleri öncülük, hem ekonomik büyümeye katkı sağlıyor hem de geleceğin enerji ihtiyaçlarını karşılamak için önemli adımlar atıyor. Bu yıldızlar, sadece mevcut pazarın değil, aynı zamanda gelecek nesillerin de enerji gereksinimlerini karşılamak adına cesur projelere imza atıyor.

Güneş paneli üretimi, günümüzde enerji sektöründe devrim niteliğinde bir öneme sahip. İklim değişikliği, enerji bağımlılığı ve çevresel kaygılar gibi küresel sorunlarla başa çıkmanın yollarından biri olarak kabul edilen güneş enerjisi, sürdürülebilir bir gelecek için kritik bir kaynak olarak öne çıkıyor.

Yenilenebilir enerjinin gücü

Güneş enerjisi, temiz ve sonsuz bir enerji kaynağı olarak son yılların en önemli başlıklarından biri olarak karşımıza çıkıyor. Güneş panelleri, güneş ışığını elektrik enerjisine dönüştürerek, fosil yakıtların kullanımını azaltır ve karbon salınımını minimize eder. Bu sayede, ülkeler iklim hedeflerine ulaşmak için önemli bir adım atmış olur.

Ekonomik fırsatlar

Güneş paneli üretimi, yeni istihdam alanları yaratırken yerel ekonomilere de katkıda bulunuyor. Güneş enerjisi sektöründeki büyüme, mühendislik, üretim, montaj ve bakım gibi alanlarda birçok iş imkanı sunuyor. Ayrıca, bu sektörün büyümesi, yerli üretimi teşvik ederek enerji bağımsızlığına da pozitif yönde katkı sağlıyor.

Teknolojik gelişmeler

Son yıllarda güneş paneli teknolojisinde yaşanan gelişmeler, verimlilik oranlarını artırırken maliyetleri de düşürmesiyle öne çıkıyor. Yenilikçi malzemelerin kullanımı ve üretim süreçlerindeki optimizasyonlar, daha fazla enerji



>> www.hizmetix.com.tr

ENERJİ

üretimi ve daha düşük fiyatlar anlamına geliyor. Bu durum, güneş enerjisini daha erişilebilir hale getirirken, tüketicilerin de enerji maliyetlerini düşürmelerine yardımcı oluyor.

Çevresel etkiler

Güneş paneli üretimi, çevreye duyarlı bir enerji çözümü sunarken, doğal kaynakların korunmasına da katkı sağlar. Yenilenebilir enerji kaynaklarının artması, su kaynaklarının ve biyolojik çeşitliliğin korunmasına yardımcı olur. Böylece, gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmak mümkün hale gelir. Güneş paneli üretimi, sadece enerji üretiminde değil, aynı zamanda ekonomik kalkınmada ve çevresel sürdürülebilirlikte de büyük bir potansiyele sahip. Bu alandaki yatırımlar, hem günümüz hem de gelecekte enerji ihtiyacını karşılamada önemli bir rol oynuyor. Güneş enerjisi, temiz bir gelecek için atılacak en önemli adımlardan biri ve bu alandaki gelişmeleri takip etmek, şimdiki ve gelecekte tüm insanlık için hayati bir önem taşıyor.

2023, güneş paneli üreticilerinin yılı oldu

2023 yılı, güneş paneli üreticileri için **İstanbul Sanayi Odası** tarafından hazırlanan **ISO 500** sıralamasında dikkat çekici ve olumlu değişimlerin yaşandığı bir dönem oldu. Sektördeki yenilikçi firmalar ve artan rekabet, bu yılın en önemli konularından biri olarak öne çıkıyor.

Yeni girişimler arasında yer alan Smart Güneş Enerji, 282. sırada yer alırken; şirket, yenilikçi ürünleri ve sürdürülebilir enerji çözümleri ile sektördeki konumunu güçlendirmeyi hedefliyor. Fellow Enerji, 418. sırada yer alarak pazara taze bir soluk getirdi. Daxler Enerji ise 447. sırada yer alarak gelecekteki büyüme potansiyelini gözler önüne seriyor. Bu firmalar, sektördeki dinamikleri değiştirme hedefleriyle önemli stratejik hamleler yapma gerekliliği ile karşı karşıya.

2022 yılına dönüp baktığımızda, bazı firmaların gösterdiği etkileyici performans dalgalanmaları dikkat çekiyor. HT Solar, 2022'de 200. sıradayken, 2023'te 170. sıraya yükselerek önemli bir atılım gerçekleştirdi. Bu başarı, firmanın AR-

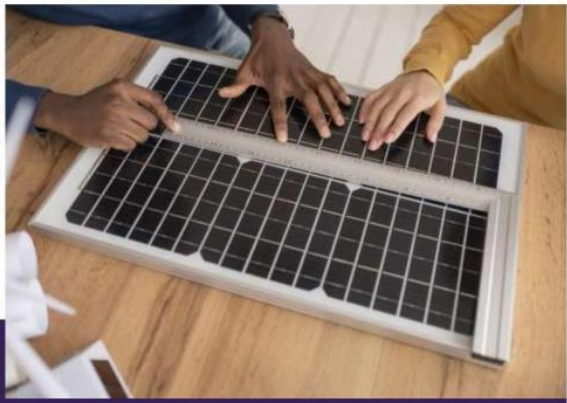


GE yatırımlarının ve etkili pazarlama stratejilerinin bir yansıması olarak değerlendiriliyor. CW Enerji, 2022'de 227. sıradayken, 2023'te 177. sıraya çıkarak dikkat çekici bir yükseliş kaydetti. Kullanıcı odaklı çözümleri ve müşteri memnuniyetine verdiği önem, bu başarının arkasındaki en büyük etkenlerden biri.

Schmid Enerji, 2022'de 499. sıradayken, 2023'te 192. sıraya yükselerek en büyük sıçramalardan birine imza attı. İnovasyona ve sürdürülebilirliğe yaptığı yatırımlar, bu başarının temel nedenleri arasında yer alıyor ve firmanın sektördeki liderliğini pekiştiriyor.

Elin Enerji de 2022'de 265. sıradayken, 2023'te 195. sıraya yükselerek performansını artırdı. Şirket, çevre dostu teknolojilere ve yüksek verimli ürünlere odaklanarak pazardaki konumunu güçlendirmeyi başardı.

Fellow Enerji ve Daxler Enerji, 2022'deki sıralamalarını koruyarak istikrarlarını sürdürdü. Fellow Enerji, 418. sırada kalmayı başardı. Bu, firmanın büyüme hedefleri açısından yeni fırsatlar sunuyor. Daxler Enerji ise 447. sırada kalarak, pazarlama ve ürün geliştirme stratejilerini gözden geçirme fırsatı buluyor ve gelecekte daha etkili hamleler yapma potansiyelini işaret ediyor.



İhracat pazarlarında talepte ılımlı iyileşme

Türkiye'nin ihracatında önemli rol oynayan ülke pazarlarında eylülde talep koşullarında ılımlı iyileşme görüldü. En çok mal ihraç edilen 10 ülke arasında yer alan BAE büyüme hızında ilk sırada.

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO)
Türkiye İmalat Sektörü
İhracat İklimi Endeksi eylülde
50,5 olarak gerçekleşti.

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Eylül 2024 sonuçları açıklandı.

Buna göre, 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, eylülde 50,5 oldu. Böylece, mevcut güçlenme eğilimi dokuz aya ulaşırken, ihracat pazarlarındaki talep koşullarında aylık bazda ılımlı bir iyileşme gözlemlendi.

Diğer taraftan, endeks ağustostaki 51,3'lük seviyesine kıyasla gerileyerek söz konusu iyileşme sürecinin en düşük değerini aldı.

Türk imalatçıların en büyük 10 ihracat pazarı içerisinde en hızlı büyüme, eylül ayında Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) görüldü. Birleşik Krallık ve ABD'de üretim artışı güçlü olmasına karşın, bir önceki aya kıyasla zayıfladı. İspanya'da ise eylül ayında büyüme hızlandı ve üretimdeki güçlü artış mayıstan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.



Türk imalat **sanayi** sektörünün en büyük 10 ihracat pazarından 6'sında ekonomik aktivite yılın üçüncü çeyreğini daralma ile kapatırken, Almanya'da ekonomik aktivite üst üste dördüncü ay gerileme kaydetti. Romanya eylül ayında daha hızlı bir küçülme sergilerken, Hollanda'da daralma hafifledi.

Fransa, İtalya ve Rusya'da ekonomik aktivite yeniden düşüşe geçti. Fransa ve İtalya'daki daralma, ağustosta görülen kısa süreli iyileşmenin ardından geldi. Rusya'da ise ekonomik aktivite, hazirandan bu yana ilk kez geriledi ve bu düşüş Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

Eylül ayında, en hızlı büyüyen ülke aynı zamanda son üç ayın en güçlü performansını sergileyen Suudi Arabistan oldu. Hindistan, Singapur ve Ugan-

da'da da hızlı üretim artışları kaydedilirken, büyüme skalasının diğer ucunda, üretimin keskin bir şekilde daralmaya devam ettiği Myanmar yer aldı.

Açıklamada, **ISO Türkiye** İhracat İklimi Endeksi hakkında değerlendirmeleri yer alan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, sunları kaydetti:

"Eylül ayında Türk imalatçıların başlıca ihracat pazarlarında karmaşık bir tablo ortaya çıktı. Bazı ülkelerde gerçekleşen büyüme sayesinde genel talep koşullarında ılımlı iyileşme eğilimi devam etse de en büyük 10 ihracat pazarından 6'sı yılın üçüncü çeyreğini üretim daralması ile kapattı. Dolayısıyla, imalat sektörü adına yılın son çeyreğinde küresel ekonomik büyümenin yeniden canlanmasını umduğumuz bir dönüm noktasındayız."

55 ilin ihracatı 9 ayda arttı

TİCARET Bakanlığı, ocak-eylül döneminde 27 ilin 1 milyar doların üzerinde ihracat gerçekleştirdiğini ve 55 ilde dış satımın arttığını bildirdi. Bakanlık, eylül ayına ilişkin illere göre ihracat verilerini açıkladı. Buna göre İstanbul eylülde 4 milyar 746 milyon dolarla en fazla ihracat yapan il oldu. Kentin ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 11,6 azaldı. İstanbul'u, 2 milyar 906 milyon dolar ve yüzde 12,8 artışla Kocaeli, 1 milyar 627 milyon dolar ve yüzde 25,5'lik azalışla İzmir takip etti.

Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar faslı 788 milyon 970 bin dolarla İstanbul'un ihracatında ilk sırada yer aldı. Bu faslı, 541 milyon 229 bin dolarla örme giyim eşyası ve aksesuarı, 473 milyon 303 bin dolarla kazanlar ve maki-

neler izledi.

Kocaeli'de motorlu kara taşıtları, 1 milyar 129 milyon 51 bin dolarla en fazla dış satım gerçekleştirilen sektör oldu. Bu faslı 223 milyon 659 bin dolarla mineral yakıtlar, mineral yağlar, 217 milyon 820 bin dolarla elektrikli makine, cihazlar ve aksesuarlar takip etti.

İzmir'in ihracatında demir çelik 207 milyon 737 bin dolarla ilk sırada yer aldı. Söz konusu faslın ardından 177 milyon 736 bin dolarla mineral yakıtlar, mineral yağlar ve 163 milyon 249 bin dolarla kazanlar ve makineler geldi.

İstanbul'un ihracatında, 314 milyon 159 bin dolarla Almanya ilk sırada dikkati çekti. Bu ülkeyi 309 milyon 154 bin dolarla ABD ve 267 milyon 588 bin dolarla İngiltere izledi.



BAŞKENT'TEN

Necdet
BULUZ

necdetes@mynet.com



Türkiye'de sanayi de krizde

Şimdi çevrenize baktığınızda hiçbir şeyin iyiye gittiğini göremezsiniz. Bunda enflasyon ve bağlı olarak girdi fiyatlarındaki artışın önlenemediği görülmüştür. Her şey pahalı. Bugün alınan ürün ertesi gün ya bulunmuyor ya da fiyatı artıyor. Bunlar sanayi alanına da yansıyor.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Ağustos 2024 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değeri olan 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre; Temmuz ayında 47.2 seviyesinde kaydedilen manşet PMI, Ağustosta 47.8'e yükselmekle birlikte sektörün performansında zayıflamanın sürdürüğüne işaret etti. Böylece faaliyet koşullarında Nisan ayından bu yana sürekli olarak yavaşlama yaşandı.

Zorlu piyasa şartları, Ağustosta yeni siparişlerin üst üste 14. ay yavaşlamasına neden oldu. Söz konusu yavaşlama mayıstan bu yana en hafif düzeyde olmasına rağmen belirgin gerçekleşti. Öte yandan yeni ihracat siparişlerinin Haziran 2023'ten bu yana ilk kez büyümeye geçmesi, dış talep koşullarında daha pozitif bir görünüme işaret etti. Genel talep koşullarındaki durağan seyrin devam etmesi nedeniyle firmalar Ağustos ayında da üretim, istihdam ve satın alma faaliyetlerini azalttı. Üretimde Kasım 2022'den bu yana en sert ivme kaybının yaşanmasında fiyat baskıları da etkili oldu.

Girdi maliyetleri Temmuz ayına göre ılımlı olsa da yüksek bir hızda artmaya devam etti. Liradaki zayıflık girdi fiyatlarının artmasında belirleyici faktör olurken, anket katılımcıların ham madde ve lojistik maliyetlerinin de yükseldiğini bildirdi. Girdi maliyetlerindeki yükselişe bağlı olarak imalatçılar kendi satış fiyatlarını da artırdı ve enflasyon oranı üst üste ikinci ay hızlanarak nisan ayından bu yana en yüksek seviyeye çıktı.

Yeni siparişlerdeki düşüş trendi, imalatçıların stok tutma eğiliminde zayıflamayı beraberinde getirdi ve ağustos ayında hem girdi hem de nihai ürün stokları azaldı. Girdi stoklarındaki düşüş Temmuz 2023'ten bu yana en yüksek oranda ölçüldü.

Türkiye Sektörel PMI raporu, Türk imalat sektörünün tüm kesimlerinde zorlayıcı faaliyet koşullarının devam ettiğini gösterdi. Fiyatlardaki artış ve talepteki durğunluğa bağlı olarak yeni siparişler ve üretimde genele yayılı yavaşlama kaydedildi. Girdi talebindeki azalışa rağmen maliyet enflasyonu yüksek seviyesini korudu.

Diğer taraftan birçok sektörde tedarikçilerin teslimat süreleri kısıldı. Ağustos ayında, iki yıldan biraz uzun bir süredir ilk kez, takip edilen on sektörün tamamında üretim daralması yaşandı. Metalik olmayan mineral ürünler sektörü, bu daralmanın bir örneği aya göre hız kestiği tek sektör olmanın yanı sıra aynı zamanda en hafif gerçekleştiği sektör oldu.

Üretimde en sert gerileme ise tekstil ürünlerinde kaydedildi. Ağustosta üretimde yaşanan düşüş, yeni siparişlerdeki zayıflıktan kaynaklandı. Takip edilen on sektörün tümünde yeni siparişler yavaşlama sinyali verirken, üretimde olduğu gibi yeni siparişlerde de en sert gerileme tektilde kaydedildi. En hafif ivme kaybı ise makine ve metal ürünlerinde gerçekleşti. İmalatçılar genel olarak yurt dışı müşterilerden yeni iş almakta da zorlandı. Bu alanda iyileşme sergileyen tek sektör, yeni ihracat siparişlerinin son sekiz ayda ilk kez arttığı elektrikli ve elektronik ürünler oldu.



İhracat iklimi endeksi 9 ayın en düşüğünde

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi eylülde bir önceki aya göre azaldı. Geçtiğimiz ay 51,3 olan endeks, eylülde 50,5 olarak kritik eşik olan 50 sınırına yaklaştı. Endeks, 9 ayın en düşük seviyesini gördü. İSO'ya göre bu azalış, kimi pazarlarda ihracat yavaşlamasının yanısıra bazılarında da ekonomik aktivitenin daralması nedeniyle gerçekleşti. İSO'dan yapılan açıklamada, Türkiye imalat sanayi sektörünün en büyük on ihracat pazarından altısında daralma görüldüğünün altı çizildi. Açıklamada şöyle denildi: "En

büyük on ihracat pazarı içerisinde en hızlı büyüme Birleşik Arap Emirlikleri'nde görüldü. Bu ülkede büyüme belirgin olmakla beraber son üç yılın en düşük hızında ölçüldü. Birleşik Krallık ve ABD'de de üretim artışı güçlü olmasına rağmen, bir önceki aya kıyasla ivme kaybetti. İspanya'da eylülde büyüme hızlandı ve üretimdeki güçlü artış mayıstan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Almanya'da ekonomik aktivite üst üste dördüncü ay gerileme kaydetti. Gerileme güçlü düzeyde ve son altı ayın en yüksek hızında gerçekleşti." **Ekonomi Servisi**



“Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023”

Araştırmasının Sonuçları Açıklandı

İstanbul Sanayi Odası “İSO” tarafından gerçekleştirilen ve daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan “İSO Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023” araştırmasının sonuçları kamuoyuyla paylaşıldı. Araştırmaya göre, İSO İkinci 500’ün üretimden satışları 2023’te 2022’ye göre yüzde 42.2 artarak 695 milyar liradan 988 milyar liraya çıktı. 2021 ve 2022’ye göre zayıf bir performansa işaret eden bu artışta, yavaşlayan küresel talep, Kahramanmaraş merkezli deprem felaketi, uzun seçim dönemi ve ardından yeni ekonomi politikaları doğrultusunda uygulanan sıkılaştırma politikaları belirleyici oldu. Sıralamaya, üretimden satışları 2 milyar 958 milyon lira ile 1 milyar 294 milyon lira arasında olan şirketler girebildi; 76 yeni kuruluş sıralamada yer alma başarısı gösterdi. 37 işletme ise, geçen yıl İSO 500’de iken bu yıl İSO İkinci 500’e geriledi. Sıralamada Biska Tekstil, 2 milyar 958 milyon lirayla ilk basamakta yer aldı. Biska Tekstil’i 2 milyar 949 milyon lirayla Karel Elektronik takip ederken, Küçükçalık Tekstil 2 milyar 945 milyon lirayla üçüncü oldu.





İhracatın havası bozuldu

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, eylülde 50.5 oldu ve ihracat pazarlarındaki talep koşullarında aylık bazda ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Böylece mevcut güçlenme eğilimi 9 aya ulaşmış oldu. Öte yandan, endeks ağustostaki 51.3'lük seviyesine kıyasla gerileyerek söz konusu iyileşme sürecinin en düşük değerini aldı



RECEP BAHAR/DETAY HABER

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Eylül 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değer olan 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50.0'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. **İSO Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, Eylülde 50.5 olarak gerçek-

leşti ve ihracat pazarlarındaki talep koşullarında aylık bazda ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Böylece mevcut güçlenme eğilimi 9 aya ulaşmış oldu. Öte yandan, endeks ağustostaki 51.3'lük seviyesine kıyasla gerileyerek söz konusu iyileşme sürecinin en düşük değerini aldı.

Almanya pazarı yalpalıyor

Eylül ayında Türk imalatçıların en büyük on ihracat

pazarı içerisinde en hızlı büyüme Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) görüldü. Bu ülkede büyüme belirgin olmakla beraber son üç yılın en düşük hızında ölçüldü. Birleşik Krallık ve ABD'de de üretim artışı güçlü olmasına rağmen, bir önceki aya kıyasla ivme kaybetti. İspanya'da ise Eylül ayında büyüme hızlandı ve üretimdeki güçlü artış mayıstan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Türk imalat **sanayi** sektörünün en büyük on ihracat pazarından altısında ekonomik aktivite yılın üçüncü çeyreğini daralma ile kapattı. Söz konusu ekonomiler, toplam ihracat pazarının dörtte birinden fazlasını oluşturuyor. Almanya'da ekonomik aktivite üst üste dördüncü ay gerileme kaydetti. Söz konusu gerileme güçlü düzeyde ve son altı ayın en yüksek hızında gerçekleşti. Benzer şekilde, Romanya da Eylül ayında daha hızlı bir küçülme sergilerken, Hollanda'da ise daralma hafifledi.

En hızlı büyüme Suudi Arabistan'da

Fransa, İtalya ve Rusya'da ekonomik aktivite yönünü yeniden aşağı çevirdi. Fransa ve İtalya'daki daralma, Ağustos ayıyla sınırlı kalan tek seferlik iyileşmeyi takip etti. Rusya'da ise ekonomik aktivite, Haziran ayından bu yana ilk kez geriledi ve bu gerileme Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Eylül ayında en hızlı büyüyen ülke, aynı zamanda son üç ayın en güçlü performansına ulaşan Suudi Arabistan oldu. Büyüme skalasının diğer ucunda ise iç savaş nedeniyle üretimin keskin bir şekilde daralmaya devam ettiği Myanmar yer aldı. Avusturya ve Zambiya'da da sert küçülmeler yaşandı.



ISO Türkiye ihracat iklimi Endeksi eylülde 50,5 oldu

İSTANBUL (AA)- İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi eylülde 50,5 olarak gerçekleşti. Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Eylül 2024 sonuçları açıklandı.

Buna göre, 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, eylülde 50,5 oldu. Böylece, mevcut güçlenme eğilimi dokuz aya ulaşırken, ihracat pazarlarındaki talep koşullarında aylık bazda ılımlı bir iyileşme gözlemlendi.

Diğer taraftan, endeks ağustosta ki 51,3'lük seviyesine kıyasla gerileyerek söz konusu iyileşme sürecinin en düşük değerini aldı. Türk imalatçıları'nın en büyük 10 ihracat pazarı içerisinde en hızlı büyüme, eylül ayında Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) görüldü. Birleşik Krallık ve ABD'de üretim artışı güçlü olmasına karşın, bir önceki aya kıyasla zayıfladı. İspanya'da ise eylül ayında büyüme hızlandı ve üretimdeki güçlü artış mayıstan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

Türk imalat **sanayi** sektörünün en büyük 10 ihracat pazarından 6'sında ekonomik aktivite yılın üçüncü çeyreğini daralma ile kapatırken, Almanya'da ekonomik aktivite üst üste dördüncü ay gerileme kaydetti. Romanya eylül ayında daha hızlı bir küçülme sergilerken, Hollanda'da



daralma hafifledi.

EN HIZLI BÜYÜYEN ÜLKE SUUDİ ARABİSTAN

Fransa, İtalya ve Rusya'da ekonomik aktivite yeniden düşüşe geçti. Fransa ve İtalya'daki daralma, ağustosta görülen kısa süreli iyileşmenin ardından geldi. Rusya'da ise ekonomik aktivite, haziran'dan bu yana ilk kez geriledi ve bu düşüş Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

Eylül ayında, en hızlı büyüyen ülke aynı zamanda son üç ayın en güçlü performansını sergileyen Suudi Arabistan oldu. Hindistan, Singapur ve Uganda'da da hızlı üretim artışları kaydedilirken, büyüme skalasının diğer ucunda, üretimin

keskin bir şekilde daralmaya devam ettiği Myanmar yer aldı.

Açıklamada, ISO Türkiye İhracat İklimi Endeksi hakkında değerlendirmeleri yer alan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti:

"Eylül ayında Türk imalatçıları'nın başlıca ihracat pazarlarında karmaşık bir tablo ortaya çıktı. Bazı ülkelerde gerçekleşen büyüme sayesinde genel talep koşullarında ılımlı iyileşme eğilimi devam etse de en büyük 10 ihracat pazarından 6'sı yılın üçüncü çeyreğini üretim daralması ile kapattı. Dolayısıyla, imalat sektörü adına yılın son çeyreğinde küresel ekonomik büyümenin yeniden canlanmasını umduğumuz bir dönüm noktasındayız."



İhracat iklimindeki iyileşme hız kesti

TÜRKİYE imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Eylül 2024** sonuçları açıklandı.

50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği ihracat iklimi endeksi, eylülde 50,5 olarak hesaplandı. Böylece, mevcut güçlenme eğilimi dokuz aya ulaşırken, endeks ağustostaki 51,3'lük seviyesine kıyasla gerileyerek söz konusu iyileşme sürecinin en düşük değerini aldı. Diğer taraftan, ihracat pazarlarındaki talep koşullarında aylık bazda ılımlı bir iyileşme gözlemlendi.

EN HIZLI BÜYÜME BAE'DE

Türk imalatçıların en büyük 10 ihracat pazarı içerisinde en hızlı büyüme, eylül ayında Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) görüldü. Birleşik Krallık ve ABD'de üretim artışı güçlü olmasına karşın, bir önceki aya kıyasla zayıfladı. İspanya'da ise eylül ayında büyüme hızlandı ve üretimdeki güçlü artış mayıstan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

Türk imalat **sanayi** sektörünün en büyük 10 ihracat pazarından 6'sında ekonomik aktivite yılın üçüncü çeyreğini daralma ile kapatırken, Almanya'da ekonomik aktivite üst üste dördüncü ay gerileme kaydetti. Romanya eylül ayında daha hızlı bir küçülme sergilerken, Hollanda'da daralma hafifledi.

ALMANYA, FRANSA, İTALYA'DA DARALMA

Fransa, İtalya ve Rusya'da ekonomik aktivite yeniden düşüşe geçti. Fransa ve İtalya'daki daralma, ağustosta görülen kısa süreli iyileşmenin ardından geldi. Rusya'da ise ekonomik aktivite, hazirandan bu yana ilk kez geriledi ve bu düşüş Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Eylül ayında, en hızlı büyüyen ülke aynı zamanda son üç ayın en güçlü performansını sergileyen Suudi Arabistan oldu. Hindistan, Singapur ve Uganda'da da hızlı üretim artışları kaydedilirken, büyüme skalasının diğer ucunda, üretimin keskin bir şekilde daralmaya devam ettiği Myanmar yer aldı.

10 PAZARDAN 3'ÜNDE ÜRETİM DARALDI

Açıklamada, **İSO Türkiye** İhracat İklimi Endeksi hakkında değerlendirmeleri yer alan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti: "Eylül ayında Türk imalatçıların başlıca ihracat pazarlarında karmaşık bir tablo ortaya çıktı. Bazı ülkelerde gerçekleşen büyüme sayesinde genel talep koşullarında ılımlı iyileşme eğilimi devam etse de en büyük 10 ihracat pazarından 6'sı yılın üçüncü çeyreğini üretim daralması ile kapattı. Dolayısıyla, imalat sektörü adına yılın son çeyreğinde küresel ekonomik büyümenin yeniden canlanmasını umduğumuz bir dönüm noktasındayız."